

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu

w przedmiocie dopuszczenia przedsiębiorstw ekspedycyjnych do pośrednictwa w załatwianiu formalności celnych.

Na podstawie art. 17 i 21 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu o taryfie celnej z dnia 11 czerwca 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 51 z 1920 r. poz. 314) zatwierdzam następujące:

Przepisy tymczasowe o porządku załatwiania formalności celnych przez przedsiębiorstwa ekspedycyjne.

Art. 1. Przedsiębiorstwa ekspedycyjne, mające na celu pośrednictwo zawodowe w załatwianiu formalności celnych w urzędach celnych, mogą być dopuszczane do działalności w tym zakresie tylko po uzyskaniu specjalnego na to pozwolenia Ministerstwa Skarbu.

Art. 2. Pozwolenia udziela się tylko pełnoletnim i nieposzlakowanym obywatelom polskim na podstawie składanych przez nich deklaracji, które powinny zawierać:

- 1) imię i nazwisko petenta, jego zawód i stałe miejsce zamieszkania,
- 2) nazwę przedsiębiorstwa (firme),
- 3) oznaczenie urzędu celnego przy którym przedsiębiorstwo zamierza prowadzić swe czynności,
- 4) ilość oddziałów przedsiębiorstwa ze wskazaniem urzędów celnych, przy których firma ma je uruchomić,
- 5) wskazanie siedziby przedsiębiorstwa i jego oddziałów obranej na obszarze Rzeczypospolitej.

Do deklaracji należy załączyć:

- a) świadectwo władzy policyjnej stałego miejsca zamieszkania petenta, że jest pełnoletnim obywatelem polskim,
- b) świadectwo niekaralności i nieznajdowania się petenta pod sądem lub śledztwem,
- c) dowód fachowego uzdolnienia, nabytego przez co najmniej pięcioletnią praktykę w spółpracownictwie w domach handlowych, przeważnie komisowo-ekspedycyjnych.

O ile przedsiębiorstwo należy do spółki firmowej lub komandytowej, to do deklaracji należy dołączyć wierzYTELNY odpis aktu zawarcia spółki. W tym wypadku przepisy niniejszego artykułu dotyczą również współników osobiście odpowiedzialnych. Za podstawę do udzielania pozwoleń spółkom akcyjnym, firmowym i komandytowym służą ich statuty lub umowy. Dwa egzemplarze statutu lub odpisu umowy należy złożyć przy deklaracji.

Art. 3. Ministerstwo Skarbu po rozpatrzeniu złożonej deklaracji zawiadamia petenta piśmiennie o swej decyzji bez przytoczenia motywów.

Art. 4. Petenci w ciągu 14 dni od daty przychylnego zawiadomienia (art. 3) powinni złożyć do depozytu Ministerstwa Skarbu w Centralnej Kasie Państwowej lub w miejscowych kasach skarbowych niżej wskazaną kaucję na zabezpieczenie roszczeń Skarbu, które mogą wyniknąć w związku z czynnościami przedsiębiorstwa. Kaucje te złożyć należy w gotówce lub w państwowych papierach procentowych. Wysokość kaucji wynosi:

- a) dla przedsiębiorstw, prowadzących czynności przy jednym tylko urzędzie celnym—jeden milion marek polskich,
- b) dla przedsiębiorstw, które prowadzą czynności, prócz głównej siedziby, również w oddziałach przy kilku urzędach celnych — dwieście pięćdziesiąt tysięcy marek polskich za każdy dodatkowy oddział.

Kaucja ta pozostaje w depozycie Ministerstwa Skarbu przez cały czas trwania pozwolenia. Oprócz złożenia kaucji, petenci powinni podpisać zobowiązanie o poddaniu się przepisom niniejszego rozporządzenia i ściśłem jego przestrzeganiu.

Przedsiębiorstwom z nieznacznym obrotem towarowym zatrudnionym tylko przy jednym urzędzie celnym w wyjątkowych wypadkach wysokość kaucji można obniżyć nie niżej jednak jak do 250.000 mk.

Zamiast pieniężnych kaucji Ministerstwo Skarbu może od towarzystw akcyjnych przyjmować zobowiązania hipoteczne lub bankowe.

Art. 5. Po złożeniu kaucji i zobowiązania [w terminie wskazanym w art. 4, petenci otrzymują od Ministerstwa Skarbu pozwolenia na załatwianie formalności celnych w urzędach celnych.

Art. 6. Ministerstwo Skarbu zawiadamia właściwe urzędy celne o tych przedsiębiorstwach, którym zostały wydane pozwolenia na załatwianie formalności celnych, poczem przedsiębiorstwa mogą sprawować swe czynności na podstawie niżej wymienionych przepisów.]

Art. 7. Przedsiębiorstwa ekspedycyjne odpowiadają całym swym majątkiem za wszelkie straty, jakie może ponieść Skarb z powodu nadużyć lub przekroczeń przepisów celnych, dokonanych przez właścicieli lub pełnomocników przedsiębiorstwa i obowiązane są pokrywać wszelkie grzywny pieniężne, jakie z tego tytułu mogą być nałożone na wymienione osoby, o ile one same nie uiszczą ich w terminie przepisanym.

Art. 8. Przedsiębiorstwo obowiązane jest do prowadzenia ksiąg handlowych według zasad podwójnej księgowości handlowej.

Wszelkie koszty jakie przy załatwianiu formalności celnych ponosi przedsiębiorstwo w zastępstwie strony z tytułu opłat skarbowych, manipulacyjnych i innych, pobieranych przez urzędy celne, należy ściśle w rachunkach podawać stronie i usprawiedliwiać należytemi dowodami.

Art. 9. Prowizja, pobierana przez przedsiębiorstwa od stron za załatwianie formalności celnych, oraz za czynności ekspedycyjne, jest w zasadzie dowolna, nie może jednak przekraczać pięciokrotnych norm taksy, ustanowionej dla agencji celnych Polskich Kolei Państwowych i powinna być obliczana na podstawach przyjętych w tej taksie.

Przy załatwianiu zleceń instytucji państwowych, zarówno cywilnych, jak wojskowych przedsiębiorstwa ekspedycyjne obowiązane są stosować taksę, ustaloną dla Agencji Celnych Polskich Kolei Państwowych (Dz. Ust. Rz. P. № 12 z 1920 r. poz. 67).

Art. 10. Kwotę prowizji, pobieranej przez przedsiębiorstwa, należy w rachunkach oznaczać pod osobną pozycją, obejmującą wszelkie należności poza kosztami wymienionymi w art. 8.

Podawanie w rachunkach jakichkolwiek pozatem dodatkowych kosztów obciążających stronę z tytułu załatwiania formalności celnych — jest niedopuszczalne.

Art. 11. Ministerstwo Skarbu może w każdej chwili zarządzić sprawdzenie rachunków, wystawionych przez przedsiębiorstwa ekspedycyjne stronie, jak również zbadanie właściwych ksiąg handlowych.

W tym celu przedsiębiorstwa powyższe powinny dostarczać organom kontrolującym Ministerstwa Skarbu wszelkich niezbędnych dokumentów, dowodów i wyjaśnień.

Art. 12. Pełnomocnicy przedsiębiorstw ekspedycyjnych, upoważnieni do załatwienia w ich imieniu formalności celnych, otrzymują od właściwych urzędów celnych pozwolenia na załatwianie formalności przy zachowaniu następujących warunków:

- a) pełnomocnik powinien być pełnoletnim i nieposzlakowanym obywatelem polskim,
- b) powinien posiadać wykształcenie w zakresie średniej szkoły publicznej. Warunek ten nie obowiązuje co do osób, które wykazą fachowe uzdolnienie, nabyte najmniej pięcioletnią praktyką w domach komisowo-ekspedycyjnych.

Byłym urzędnikom państwowym celnym i byłym funkcjonariuszom agencji celnych kolejowych w ciągu trzech lat od dnia opuszczenia służby pozwoleń powyższych udziela Ministerstwo Skarbu na podstawach, wyszczególnionych w art. 3.

Art. 13. Podania o wydanie pozwoleń (art. 12) dla pełnomocników składają przedsiębiorstwa ekspedycyjne do tych urzędów, przy których peł-

nomocnicy mają być zatrudnieni z załączeniem odnośnych dowodów, za wiarogodność których przyjmują na siebie odpowiedzialność.

O ile złożone dowody odpowiadają warunkom, wymaganym w art. 12, urząd celny wydaje pozwolenie po złożeniu przez pełnomocnika wierzytelnego aktu pełnomocnictwa i podpisaniu przez niego zobowiązania. Pozwolenie ma ważność w przeciągu trzech lat. Po upływie tego terminu pozwolenie w tym samym trybie może być odnowione.

Art. 14. Ministerstwo Skarbu w każdej chwili może cofnąć pozwolenie (art. 5), wydane przedsiębiorstwu ekspedycyjnemu, niezależnie od wdrożenia postępowania karnego:

- 1) w razie ujawnienia nadużyć, popełnionych przez właścicieli lub pełnomocników przedsiębiorstwa,
- 2) w razie ustalenia szkodliwej działalności przedsiębiorstwa dla Skarbu,
- 3) w razie ujawnienia szkodliwej działalności dla stron przez nierzetelne wykonywanie ich zleceń w sprawach celnych,
- 4) w razie nieprzestrzegania przepisów niniejszego rozporządzenia.

O ile w wyżej wymienionych wypadkach winnym okaże się pełnomocnik przedsiębiorstwa, który działał bez wiadomości lub wbrew zleceniom przedsiębiorstwa, to Ministerstwo Skarbu, na wniosek właściwego urzędu celnego, pozbawia takiego pełnomocnika udzielonego mu pozwolenia (art. 13).

Art. 15. Przedsiębiorstwa lub osoby, którym cofnięto udzielone pozwolenie; w razie ponownego ubiegania się o ich uzyskanie w myśl art. art. 2 i 12 niniejszych przepisów Ministerstwo Skarbu może uznać za nieodpowiadające warunkom, wymaganym przy pośredniczeniu w czynnościach celnych.

Art. 16. Właściciele przedsiębiorstw ekspedycyjnych, załatwiających obecnie formalności celne w urzędach celnych, którzy chcą nadal prowadzić swe czynności, obowiązani są uzyskać pozwolenie w ciągu jednego miesiąca od daty ogłoszenia niniejszych przepisów, składając odnośne deklaracje do Ministerstwa Skarbu.

Przedsiębiorstwa tych osób, których deklaracje nie zostaną uwzględnione, lub które deklaracji takich nie złożyły, mogą załatwiać zlecenia, powierzone im przez strony w urzędach celnych, do dnia 1 stycznia 1921 r. Zlecenia, niewykonane po tym terminie, muszą być przekazane tym przedsiębiorstwom, które uzyskały pozwolenia na załatwianie czynności we właściwych urzędach celnych.

Art. 17. Spory, wynikające przy wykonaniu niniejszych przepisów, rozstrzygają w pierwszej instancji—urzędy celne, w drugiej zaś i ostatniej instancji—Ministerstwo Skarbu.

Art. 18. Przepisy niniejsze uzyskują moc obowiązującą z dniem ich ogłoszenia we wszystkich urzędach celnych Rzeczypospolitej.

Warszawa, dnia 6 października 1920 r.

Minister Skarbu:

w z. *Rybarski*